

[Finansministeren.]

Ved opgørelsen af de nævnte tal har jeg medregnet de forbrugsafgifter, som i henhold til lov overføres direkte til nationalbanken til nedbringelse af statens reguleringskonto.

På finanslovforslaget for 1949—50 er kun opført samlede indtægter på 1 935 mill. kr., idet man som nævnt ikke har optaget samtlige nugældende skattelove på forslaget. Jeg skal senere gøre et par bemærkninger om skatteproblemerne.

Stigningen i indtægterne fra 1946—47 til 1948—49 har således været noget større end stigningen i de samlede løbende udgifter, og der har følgelig været en bedring i balancen. Medens der i 1946—47 kun var et ubetydeligt overskud, nemlig ialt 5 mill. kr., var overskuddet i 1947—48 ialt 132 mill. kr. For indeværende finansår håber jeg som foran anført, at det også vil være muligt at nå frem til et passende overskud.

Uden for driftsbudgettet har der i den forløbne periode været forskellige ekstraordinære indtægter i forbindelse med foranstaltningerne mod pengerigigheden. Den pengeopsugning, som har fundet sted i kraft af disse forskellige efterkrigstidsforanstaltninger, er nu ved at være udtømt. Specielt kan jeg fremhæve, at indbetalingerne på eengansskatten, som efter de nu foreliggende opgørelser ialt har indbragt ca. 900 mill. kr., nu i det store og hele kan betragtes som afsluttet. Visse af disse foranstaltninger som f. eks. skatteefterbetalinger og skattebøder vil dog fortsat gøre sig gældende endnu et par år. Alt i alt har disse forskellige ekstraordinære foranstaltninger nu indbragt henvend 1 500 mill. kr.

Ud over det løbende overskud på driftsbudgettet og de anførte ekstraordinære foranstaltninger er der endvidere i årene 1946 til 1948 opsuget et betydeligt beløb, dels over kommunernes regnskaber, dels i form af henlæggelser til forskellige fonds. Jeg kan i denne forbindelse navnlig henvise til den del af motorafgifterne, som anvendes til tilbagebetaling af kommunernes gæld til staten samt til afskrivninger på beskæftigelsesfondens udlån m. m.

Til belysning af pengeopsugningen skal jeg endelig anføre, at den store merimport, som har fundet sted i de senere år, har betydet en opsugning af penge fra omsætningen på henvend 1 000 mill. kr. Denne sidste pengeopsugning må dog siges at være af midlertidig karakter, idet de udenlandske kreditter og lån skal tilbagebetales over kortere eller længere tid.

På den anden side vil Marshallhjælpen i

år og i de kommende år betyde, at denne sidste form for pengeopsugning vil blive fortsat i betydeligt omfang, og der må tages hensyn hertil ved tilrettelæggelsen af statens pengepolitik. Det er således — som det er nævnt i statsministerens programtale i går — ikke hensigten under de givne forhold at optage flere lange lån med pengesanerende formål. Udviklingen på obligationsmarkedet tyder heller ikke på, at dette skulle være nødvendigt. Renten har i de senere måneder vist en stigende tendens, og en fortsat udvikling i den retning kan næppe anses for ønskelig netop i disse år, hvor det er af væsentlig betydning, at investeringsomfanget bliver større.

Om den økonomiske situation i almindelighed skal jeg til slut fremsætte følgende bemærkninger:

Det er gentagne gange i det sidste års tid hævdet, at den højkonjunktur, som har præget udviklingen i mange lande efter krigen, nu er ved at standse, og at et vendepunkt er nået, således at man må regne med den mulighed snart at stå overfor en ny økonomisk situation. Man sammenligner forholdene med tiden efter den første verdenskrig, hvor pristigningerne nåede højdepunktet knap to år efter fredsslutningen, og hvor en alvorlig krise indtrådte i 1921. Netop i de sidste måneder har der været flere tegn på, at priserne også for denne gang har nået toppen, og at et prisfald er i sigte. Dette gælder utvivlsomt for flere landbrugsprodukter som f. eks. korn og bomuld, hvor god høst har øget udbudet. En modsat tendens gør sig imidlertid gældende for en række råvarer som stål og metaller og for mange forarbejdede varer. Årsagerne hertil er både højere omkostninger og en øget efterspørgsel, som bl. a. kan føres tilbage til den oprustning, der finder sted i mange lande.

Man kan således endnu ikke have nogen sikker mening om den kommende tids internationale prisudvikling, selvom der synes at være en vis udsigt til, at denne en overgang vil være ret gunstig for Danmark, så længe prisfaldet for korn og foderstoffer ikke på afgørende måde har påvirket priserne på smør og flæsk. Marshallhjælpen har også bidraget til en stabilisering af såvel den amerikanske højkonjunktur som af de økonomiske forhold i Vesteuropa. De økonomiske forhold er på mange områder afgørende ændret i tiden siden den første verdenskrigs afslutning, og man bør derfor være forsigtig med uden videre at drage sammenligning mellem dengang og nu.

Også herhjemme har man talt om, at en ændring var ved at indtræde i vore økono-